

Kolerakirkegårder

Fra Bruvikområdet 1961. Det er ikke kjent hvor i Bruvik kirkegården lå. Foto: Widerøe

Kolera er en smittsom sykdom med stor dødelighet. Den opptrer endemisk, eller innenfor begrensede områder flere steder i Asia. Til Europa kom sykdommen som epidemi i 1817 - 1822 og det har siden vært flere koleraepidemier her.

En kjente ikke til bakterier før Louis Pasteur (1822 - 1895) på 1870-tallet beviste at de ørsmå organismene, bakteriene, en kunne skimte i datidens beste mikroskoper kunne forårsake alvorlige sykdommer. Men allerede før bakterier og virus var påvist, hadde en klare forestillinger om at reisende som kom med skip kunne spre visse sykdommer. Mange skip ble derfor dirigert til karantenehavner der de måtte tilbringe 40 dager (fra italiensk *quaranta giorni* - førti dager).

Som nevnt var dødeligheten ved kolera svært stor og det fantes heller ingen behandling mot sykdommen. Det viktigste var å isolere pasienten slik at denne ikke smittet andre. På grunn av den store smittefaren ble det også anlagt egne kolerakirkegårder for koleradøde. Til Norge kom de første registrerte tilfellene i 1831. I juli samme året ankom et fartøy der mannskapet var smittet med kolera Hovlandsvika. Ei tid etter ble en mann på Hovland sjuk og døde dagen etter. Fra gammelt av fantes det en epidemikirkegård på Grønehaugen, men denne var det da ikke lenger mulig å finne. Det ble derfor anlagt og vigslet en ny Kolerakirkegård på Grønehaugen, seinere ble det også anlagt ytterligere en kolerakirkegård i utmarka til prestegården nær sjøen, trolig lå denne i Bruvik.¹⁾

¹⁾

Kilder: Salveson, Aamund: Jubileums- og bygdebok for Eigersund herad, Eirik Gjølsteins Boktrykkeri 1937.

© Egersund byhistoriske leksikon
<https://www.leksikon.dalanefolkemuseum.no/>
 PDF produsert 17.09.2026 12:24.
 Artikkelen kan brukes fritt mot kreditering.

Produsert med støtte fra:
 Dalane Folkemuseum
 Museumsveien 20, 4373 Eigersund
<https://dalanefolkemuseum.no>